

LÖVÉTEI KIÁLTÓ

VIII. évfolyam, 8. szám, 2006. augusztus. Ára szabadeladásban: 1 lej

"Élj a tájjal összhangban! A tájnak, amelyben élsz, te is szerves része vagy. Ha nem ekként élsz, ha azt megcsonkítod és kihasználod, magadat csonkítod meg, gyermekeid jövőjét használod el. Ki a tájat, életterét csak hasznoszerzési lehetőségnek tekinti, az olyan, mint ki őse vagyonát eltékozza, így maga és gyermekei is csak kárát látják az egykornak."

Falutalálkozás összeállításunk a 4-5. oldalon.

A családok neve: kényelem

K. nem egy szent, de egy tanácsát mindig érdekesnek találtam, tudniillik azt mondja: mindig az egyszerűbb, és ne a könnyebb utat válaszd, mert az előbbi a célravezetőbb. Sokáig tettem-vettem magamban, hogy miért nem a könnyebb az egyszerűbb, egyáltalán mi a különbség közöttük. Vagy van-e különbség?

Kezdtém rájönni, hogy van, és egy sor példát is felsoroltam, csak úgy magamnak, hogy alkalmat adjak a töprengésnek. Persze mindenki magából indul ki, és így én is saját magam körül keresgéltem először. Nos, vegyük legelőször is egy ember, egy most született gyermek éle-

tét példának! Az a legegyszerűbb, hogy szoptatom, de az a könnyebb, a kényelmesebb, ha etetem tápszerrel vagy tejjel. És igen, a szoptatás nem könnyű, főleg annak, aki nem az a jól tejelő fajta, de az a célravezetőbb, ha a gyerek érdekeit nézzük. Ha nő a gyerek, bekerül a járókába, mert az a könnyebb a felnőtteknek, pedig az az egyszerűbb, ha leteszem a földre, és megpróbál magától boldogulni. Aztán veszünk neki készételeket a boltból, amelyek tömve vannak tartósítószerrel, színező- és adalékanyagokkal ahelyett, hogy egyszerűen házi gyümölcsökből és zöldségekből készítenénk neki friss ételt, süteményt. Ha egy kicsit nőtt már, kényelmesen beültetjük a tévé elé, hadd vigyázzon rá, és ne nekünk kelljen vele játszani, dolgozni, szórakozni. Ennyi

elég is a szemléletességhez, de ez más területen is pontosan így van, legyen az befőzés, tanulás, kerti munka vagy bármi. És persze nehezebb kerekpérec kimondani az igazságot is, mint köntörfalazni, kényelmesen elbeszélni mellette.

Lassan az az érzésem, én magam is néha keverem a fogalmakat, mármint az egyszerűt a kényelmessel és a könnyűvel, pedig már bebizonyítottam magamnak is, hogy menyinyivel finomabb a házi laskám a bolti makaróninál. Hogy miért kavarja mégis az agyam? Talán azért, mert a reklám is azt mondja, hogy "...van-e egyszerűbb, kényelmesebb, mint a porleves, amihez csak forró vizet kérünk?" ...

András Mónika

Tízórainézőben

Manapság egyre többet hallani azokról a "misztikus" E-számokról, gyerekeinkre leselkedő veszélyes adalékanyagokról. Az iskolai évközeledésének apropóján annak jártunk utána, hogy mit is visznek tízóraira gyerekeink, vagyis miből is gyártják azokat az édességeket, üdítőket, rágcsálnivalókat, amelyeket megvásárolnak iskolába menet.

Összeállításunkat ajánljuk szülőknek és nem szülőknek egyaránt.

Kezdjük mindjárt az édesítőszerekkel! Nem olyan ártalmatlanok, mint amilyennek hisszük őket. Cukormentes és cukros termékekben leggyakrabban használt édesítőszer az aszpartám (E951). Magyarországon és Romániában 1994-ben jelenik meg.

Saját érdekedben alaposan olvasd el a címkét, és vigyázz mindennel, ami "light", mert aki kristálycukor nélkül szeretne táplálkozni, az a legnagyobb valószínűséggel az aszpartámba botlik.

Néhány tipikus termékcsalád, amit ezzel édesítenek: olcsó "energiamentes" szénsavas és rostos üdítőitalok, joghurt, fagyalt, reggeli készítmények, pezsgotabletta, sportital, gyerekvitamin(!), lekvár(!), bugonyaszírom, snack. Szinte minden rágógumi, szájjízesítő, diabetikus termékek, maguk az édesítőszer (nagyon kevés kivétellel!): folyékony, tabletták, kristályos és por variációkban.

A különböző védett márkanévi mesterséges édesítőszerkeket az aszpartám (aspartame) nevével kémiai anyagból állítják elő. Az aspartame-ot bizonyos publikációk mérgezőnek titulálják és nem véletlenül. Az aspartame 3 kémiai anyagból áll: - 40% aspartic sav, - 50% phenylalanine, -10% methanol. Ezek mindegyike mérgező vagy káros a szervezet számára, mint adalékanyag. Az aszpartám az egyik legveszélyesebb étel adalékanyag, mellel a másik legveszélyesebb étel adalékanyag a 99%-ban glutamát (glutamate) nátrium savából álló MSG (monosodium glutamate), meg a hidrolizált növényi fehérje, amik ráadásul semmilyen funkciót sem töltenek be, csak ízesítő anyagok. Ez utóbbi adalékanyagokat több étel-gyártó szándékosan félrevezetésként ilyen álnévvel tünteti fel mint például: "természetes ízesítő", "fűszerek", "élesztő kivonat", "szója fehérje kivonat", "textured protein" stb. De a káros adalékanyagok sorát lehetne tovább folytatni a Saccharin-nal ("Sweet n'

Low", "Sweet Twin"), kénesező szerekkel stb.

Az aszpartám néhány mellékhatása: látászavarok, szemfájdalom, fülcsengés, hallásgyengülés, epilepsziás görcsök, migrénes fejfájás, egyensúlyzavarok, memóriavesztés, állandó álmoság, végtagszibbadás, részleges bénulás, remegés, depresszió, ingerlékenység, agresszió, álmatlanság, fóbiák, szapora szívverés, légzési nehézségek, hányinger, hasmenés, véres széklet, hasfájás, nyelési fájdalom, borviszketés, kiütések, asztma, herpesz, tályog, menstruációs zavarok, a haj elvékonyodása, hajhullás, hirtelen súlyvesztés, fokozatos súlygyarapodás, fájdalmas vizelet, túlzott szomjúság, bedagadt lábak, visszafordíthatatlan agykárosodás, születési rendellenességek, gyomorfekély, izületi fájdalmak.

Bár a legtöbb neurodegeneratív betegség (mint pl az Alzheimer-betegség, a Parkinson-kór, az ALS, vagy phenylketonuria) kiváltó oka nem az aszpartám vagy az MSG, de ezek fogyasztása mindenképpen súlyosbítja azt a betegséget. Ez a lista tovább folytatható ilyen betegségekkel, mint multiple sclerosis, memória zavarok, hormonális problémák, epilepszia, hypoglycaemia. A terhes anyákra, a csecsemőkorú gyermekekre vagy a krónikus beteg idősekre való veszélyét még a Kutatási Biológia Amerikai Szövetségi Federációja is beismeri.

Dr. H. J. Roberts orvos, cukorbeteg-specialista könyveiben arra figyelmeztet, hogy az aszpartám fogyasztása a cukorbeteg számára rendkívül káros hatásokkal jár, és nemcsak tovább súlyosbítja a diabéteszt, de más komplikációkat is előidéz (pl. retinopathy, cataracts /hályog/, neuropathy, gastroparesis). Akár cukorbetegséget is kelthet azoknál, akik erre genetikailag hajlamosak, megnehezíti az inzulin vagy más gyógyszerek hatását, görcsös rohamokat is előidézhet. Szerinte az aszpartám egy igen különleges agyrák fajtát is okozhat.

Az Amerikai Élelmiszer és Gyógyszerellenőrző Hivatalnak (FDA) beküldött az ártalmas hatást kiváltó étel adalékanyagokról készült jelentések 75%-át az aszpartám mellékhatásairól szóló jelentések teszik ki. Jelentések vannak az elhízásra is, amit egy agyi stimulációs folyamat vált ki, tehát az aszpartám, mint reklámozott karcsúsítószer, nem hogy nem az, de pont az ellenkezőjére késztet. Egy 80000 nővel végzett nagyszabású amerikai felmérés arra az eredményre jutott, hogy az édesítőszer-használóknál átlagban nagyobb mértékű volt a

súlygyarapodás, mint a cukrot fogyasztóknál. Ezt a szerek étvágy-be-folyásoló hatásával magyarázzák. Az édesítőszerkeket disznók takarmányában pl. étvágy-növelési céllal alkalmazzák. Amennyiben az aszpartám hőmérséklete meghaladja a 25 Celsius fokot, az aszpartám methanol tartalma szétbomlik formaldehidre és aztán hangyasavra, amely a szervezet elsavasodásához vezet (metabolikus acidózis) A formaldehid a mérgek ugyanazon csoportjába tartozik, mint a cian és az arzén. Ezek halálos mérgek, melyek idegrendszeri problémákat okoznak és lassan ölnek.

Az aszpartám fogyasztásának több mint 90 mellékhatása van! Hihetetlennek tunik, ugye? Pedig sajnos igaz! Vedd tudomásul! Mi adjuk be a gyerekeknek a rágóval, üdítőitalal!!!

Akkor miért nem tiltják be, mint Új-Zélandon? Édesítő ereje 180-szor nagyobb, mint a cukoré, ezért mind mennyiségben, mind pedig energia-tartalomban (4 cal/g) kevesebbet jelent. Rendkívül olcsó, óriási piaci érdekek állnak mögötte. Az aszpartámot sok élelmiszerbe belekeverik anélkül, hogy deklarálnák. Egyedül Amerikában 9000 ilyen terméket ismernek.

Egy másik édesítőszer és ízfokozó a ciklaminsav és a ciklamátok (nátrium-, kálium, kalcium-só). Nagy mennyiségben rákkeltő hatású. Mesterséges édesítőszer, az USA-ban tiltott. Szacharinnal keverve van forgalomban. A ciklamát bekerülhet a méhlepénybe és az anyatejbe. A bélflóra ciklohexil-aminná alakítja át, ami - az állatkísérletek szerint - károsítja a herét és a spermiumokat. Az állatkísérletek - nagy adagokban történő alkalmazás esetén - hólyagdaganatot jeleztek. Az édesítőszerkekről még annyit, hogy az E420, E421, E953, E965, E966, E967 nagyobb mennyiség fogyasztása esetén hashajtóhatású.

Igen gyakori tartósítószer, térfogatnövelő a nátriumbenzoát (E-211). A benzooesav nyomokban számos élelmiszerben mint természetes alkotóelem van jelen (pl. a tejtermékekben, a gyümölcsökben, vagy a mézben). Tartósítószerként adagolva azonban ennek ellenére mellékhatások jelentkezhetnek. A benzooesav és sóinak használatát a kutya- és macskaeledelben betiltották. A macskának már 5 ezreléknyi is halálos lehet. Az E210-213 az embernél viszonylag gyakran vált ki allergiát (asztmát, csalánkiütést). Az L-Aszkorbinsav (E300) jelenlétében a benzooesavból benzol képződik.

(folytatás a 7. oldalon)

"Kisasszonyunk, Mária, mennyország szép gyöngye"

A III. Lövetei Falutalálkozó alkalmával jóleső érzés volt hallani, hogy "hazajöttünk, hiszen öröm töltötte el a szívünket, hogy személyes meghívót is kaptunk, amelyre csak úgy válaszolhattunk, ha mi is ott leszünk szeretteink körében. Hazahívott a meghívó, hazahívott a falunk, amelyre mindig büszkék vagyunk, hiszen itt születtünk, itt jártunk iskolába, itt élnek hozzátartozóink, barátaink, és itt pihennek a két csendes temetőben a halottaink." Milyen nagy súlya van ennek a két szónak: szülőfalum, Lövete! A hazaérkezett vendégeinknek volt még egy kedves mondatuk, ami így hangzott: "egy hónap múlva újra itthon akarunk lenni, hogy együtt köszöntsük a világ legcsodálatosabb asszonyát, aki mindig öröklik a templom és a falu fölött, vagyis Kisboldogasszonyunkat, a mi égi édesanyánkat."

Székely őseink mindig tanúbizonyságot tettek hitükről, tisztelték szentjeiket, és milyen csodálatos dolog, hogy az Isten házáat Kisboldogasszony tiszteletére szentelték fel kérve pártfogását egész népünkre, nemzetünkre. Milyen nagy bizalma lehetett első szent királyunknak, amikor országát Máriának ajánlotta! Biztosan tudta, hogyha egy édesanya tud örködni családjára fölött, akkor ezt megteheti egy ország, egy nemzet fölött is. Sokszor elgondolom, hogy a löveteiek mennyi szép egyházi éneket tudnak kívülről, vendégeink is elcsodálkoznak, milyen szépen énekelnek a templomban, és az énekek között ha egy kis különbséget akarunk tenni, akkor a legcsodálatosabban a Mária-énekeket éneklük. És ez nem is baj, hiszen az édesanyáknak különös, kiemelt tisztelet jár, ezt érzi minden ember.

Ha a Kisboldogasszony búcsújáról érdeklődünk, általában ugyanazt a választ kapjuk. Amíg gyer-

mekfővel gondolkodunk, addig a sátrak, a kirakodóvásár, az ajándékvásárlás, a búcsúfia jelenti a gyermeknek a búcsút. Aztán felnőttfejjel már az édesanya szerepe, szeretete, aggódása, a gyermek-anyja viszonya kerül előtérbe, és ezért Máriát különös tisztelet övezi, mert ő imádkozik értünk, közbejár szent Fiánál - "Ki távozott Tőled meghallgatatlanul?".

Az ősi székely falu életében a templombúcsú az egyik legnagyobb, legnépesebb ünnepet jelentette. Az idősebbek elmondása szerint nemcsak a szolgáló leányok és szolgálégények jöttek haza erre az ünnepre, még a katonák is hazajöhettek. Nekünk, középkorúaknak, fiataloknak követünk kell őseink életmódját, szokásait, mert az életvitelük ebben a modern világban is megállja a helyét. Ahogyan örököltük elődeinktől viseletüket, énekeiket, ünnepeiket, úgy kell nekünk is átadnunk gyermekeinknek, és példánkkal bizonyítsuk, hogy ez az igaz út, amelyen nektek is járnotok kell.

"Nyújtsd ki mennyből, kegyes Anyánk, kezedet..." Ezzel a kéréssel készülődünk mi is Kisboldogasszony ünnepére, buzdítjuk egymást, hogy ott legyen a szentmisén a falu apraja és nagyjai, hiszen a jó Isten különösen tekint ezen a napon Lövétére. Milyen boldogok is lehetnénk, ha ezt mondaná: ebben a faluban hívő emberek laknak, akik a hétköznapi nehézségek után templomomba jönnek új lelki erővel töltekezni, tisztelik a Boldogságos Szűz Máriát, a szeretetet, a békét beviszik családjaikba, énekeikkel kifejezik tiszteletüket.

Sok változás történt az idők folyamán, de a Mária-tisztelet nem változott, sőt elmondhatjuk, hogy növekedett.

Régen a búcsúfiát a mézes kalácsok, a pogácsalovak, a fapálcára öntött pergelt cukor jelentették, akkor nem volt ilyen pénzes világ. Akkor egy pogácsaló örök emlékül bevésődött a gyermek szívébe, és felnőtt korában is visszaemlékezett, hogy azt kitől kapta búcsúfiának.

Születésnapot ünnepelünk ezen a napon, Mária születésnapját. Lélekben elzarándokolunk ab-

ba a názáreti házba, ahol Mária született, majd öröm tölt el, hogy a 230 éve épült templomunk oltáráról jóságos tekintettel néz ránk, és sugározza anyai féltő szeretetét.

Elanyagiasodott világunkban szinte felhangzik egy vészkiáltás: -Édesanya kell! Anyát adjatok nekünk, székely édesanyákat! A világ a játékok özönét ontja, de a gyermekarcokon látszik, hogy nem elég a játék, nekik édesanya kell. A felnőtteknek van kocsijuk, házuk, pénzük, de nincs, akinek kiönthetnék a lelküket, és így kiáltanak: Istenem, segíts rajtunk, tartsd meg édesanyánkat!

Sokszor feltevődik a nagy kérdés: az ember mikor érzi, hogy öregszik? Amikor az évek tovarepülnek? Ha munkaképtelenné válik? Ha beteg lesz? Nem! Az egyik versíró azt mondja, akkor érzi az ember, hogy öregszik, amikor elveszíti az édesanyját.

Szeressük Kisboldogasszonyunkat, szeressük földi édesanyánkat, ne szégyelljük a templomba járó édesanyákat, a rózsafüzért morzsoló édesanyákat, akik annyit aggódtak, annyit virrasztottak érettünk.

Tiszteljük meg Kisboldogasszonyunkat azzal is, hogy felvesszük az őseinktől örökölt gyönyörű népviseletet tisztelegve templomunk és székesfalunk előtt!

Az Isten kegyelméből elhunyt Albert atya szavait idézem: "a világnak máriás lelkű lányokra és asszonyokra, máriás lelkű szülőkre, máriás lelkű nevelőkre és máriás lelkű papokra van szüksége."

"Szemedből egy sugár ha fájdalminkra száll,

Megszűnnek dúlt keblünk gyötrelmei,

Anyánk, siess értünk könyörgeni."

Lázár Béla

Tisztelt olvasók!

Az alábbi leveleket Patrubány Miklós, a Magyarok Világszövetségének elnöke küldte a III. Lövétei Falutalálkozóra, de mivel sajnos késve érkeztek, így itt olvashatják.

Lázár Zoltán polgármester úr részére

Tisztelt Polgármester úr!

Lövéte díszpolgáraként nagyon sajnálom, hogy nem lehetek ma együtt Önökkel a harmadik Lövétei Falutalálkozón.

Arra kérem, hogy amennyiben megfelelő alkalmat talál, mellékelt levelemben foglalt köszöntésemet adja át az ünneplőknek, falusfeleimnek és kedves vendégeinek.

Hasznos és kellemes együttléteket, a lövétei közösség érdekében végzett eredményes munkát kívánok!

Tisztelettel és szeretettel,

Patrubány
Miklós
a Magyarok Világszövetségének elnöke

Budapest - Kolozsvár,
2006. augusztus 5.

**Tisztelt Falusfeleim,
Kedves Vendégek,
Szeretett Sorstársaim!**

A Magyarok Világszövetsége nevében és Rácz Sándorral, az 1956-os Nagy-Budapesti Központi Munkástanács elnökével, a Magyarok Világszövetsége tiszteletbeli elnökével együtt köszöntöm a harmadik Lövétei Falutalálkozó valamennyi résztvevőjét!

Ötven évvel az 1956-os Forradalom után, a mostani falutalálkozót értékes hagyományaitok ápolásának és az 1848-49-es szabadságharc hősei emlékének szentelitek. Tisztelettel arra kérek Benneteket, hogy október 23-ig ugyanilyen gondosan vegyétek számba az 1956-os Forradalom lövétei hőseit. Írjátok fel közéjük az alszegei Bakter Ferenc Lajos magyar királyi csendőrt, aki a családi szájhagyomány szerint 1956. november 4-én társaival együtt védte a budapesti nagypostát a szovjetek túlerejével szemben. Ugyanúgy harcolt a magyar szabadságért, mint 157 évvel ezelőtt Gál Sándor és azok a lövéteiek, akiknek ma emléktáblát

lát állítottok. A megtorlás elől az emigrációt választotta, Amerikában halt meg.

A Magyarok Világszövetsége ebben az évben arra kéri a magyarországi és a Kárpát-medencei önkormányzatokat, a világ magyar közösségeit, hogy írják össze a kommunizmus áldozatait, az 1956-os Forradalom hőseit és méltóképpen ápolják emléküket, utcákat, tereket, intézményeket nevezzenek el Róliuk. Ezért szólítalak Benneteket is erre a Magyarok Világszövetsége lövétei származású tisztségviselőivel - Ladó László elnökségi taggal, aki Ausztráliában él, Egyed Józseffel, a Magyarok Világszövetsége Felügyelő Bizottságának tagjával, László Ferenc világszövetségi küldöttel és Andrács Imre Kárpát-medencei régióelnökkel - együtt.

Tisztelettel és szeretettel,

Patrubány Miklós
a Magyarok Világszövetségének elnöke

Budapest - Kolozsvár,
2006. augusztus 5.

Képes beszámoló

A legkisebb tömeget megmozgató program: szülőfalunk jövőjén való közös gondolkodás, a jövőműhely volt. Ennyire lényegtelen?

A régi lövétei lakodalom bemutatója, a menyasszony stafirungjának elköltöztetése óriási érdeklődést váltott ki. Színpompás, ízes programnak bizonyult.

III. Lövétei Falutalálkozó

Lövétei Kiáltó 2006. augusztus 5. oldal

A műszaki rajz- és fényképkiállítás megnyitói, Wittek Krisztina és P. Buzogány Árpád falunk visszatérő vendégei.

A székelyudvarhelyi hagyományőrző huszárok vezették a szentmiséről a megnyitóra az ünneplő tömeget.

Az 1848-49-es szabadságharc hőseinek szentelt emléktáblát Lázár Lajos pap bácsi, a falutalálkozó védnöke áldotta meg.

A vőlegény búcsúztatója az Önkormányzat udvarán hangzott el.

A megnyitó elmaradhatatlan szereplője a fúvószenekar mellett a férfi dalárda.

A honfoglalás ezredik évfordulójának megünneplése Lövétén

Ezelőtt 110 évvel, 1896 májusában a többi Kárpát-medencei magyar településhez hasonlóan ünnepelte meg Lövete a honfoglalás ezredik évfordulóját. Írásunkban ezt a hazafias és kegyeletos ünnepséget idézzük fel röviden.

1896. május 10-én az egyháztanács millenáris díszülést tartott, amelyen Daró Alajos lelkes hazafias beszédében megemlékezett az 1896. év nagy fontosságáról. Előterjesztette, hogy e nagy momentumot maradandó emlékekkel kell megörökíteni. Éppen ezért azt ajánlotta a tisztelt jelenlévőknek, hogy a piactól a templomig vezető utcát Szent István utcának, a templomtól tovább vezető utcát pedig Szent László utcának nevezzék el a millennium örök emlékére.

A gyűlés tudomásul vette a javaslatot, és egyhangúlag határozatilag kimondta, hogy a piactól a templomig vezető utca Szent István, a templomtól tovább vezető utca pedig Szent László utcának neveztesse, egyúttal az utcajelző táblák költségeit a templom pénztárából megszavazta.

Az elnök továbbá ajánlotta, hogy május 17-ét ezután minden évben az iskolás gyermekek ünnepélyes istentisztelettel egybekötött ünneppel üljék meg - szintén a millennium emlékére -, amit a gyűlés elfogadott és a millenáris ünnepélynek minden év május 17-én törzénő megünneplését határozatilag kimondta. Az jegyzőkönyvet, Daró Alajos lelkesen kívül Kontsagh Sándor egyháztanácsi jegyző, Bence Lőrinc,

Szikszai Ferenc, Mihály István, Gergely Zsiga, Szikszai Károly, Miklós Mihály, Mag János felső, Balázs János felső, Egyed Imre, Lázár Mihály, Fazakas Dániel, Mihály Péter tanácsosok és György Gábor megyebíró írták alá (lásd: Egyháztanács Jegyzőkönyve I. k. 1853-1897-ig).

Az 1896. május 17-én tartott ezredéves ünnepély délelőtt 9 órakor hálaadó szentmisével kezdődött. A mise után az iskola gyermekek és a szülők a feldíszített iskolaterembe vonultak, hol felállva elénekelték a Himnuszt. Megnyitóbeszédet Daró Alajos lelkész tartott, majd a magyar nemzet ezeréves történetéből Ferencz József tanító olvasott fel. Ferencz Károly IV. osztályos tanuló elszavalta Vörösmarty Szózatát. Ezt követően a "Honfidalt" énekelték a gyermekek. A "Magyarország védasszonyához" című verset Kontsagh Sándor tanító szavalta el. Az ezeréves Magyarország térképénél az V. osztályos Ladó Mihály tartott beszédet, majd Ráduly Ferenc szavalata (Kölcsey: Himnusz) következett. Bartalis Ferenc kántortanító bezáró beszéde után a Szózat eléneklése következett.

Az ünnepség délután 2 órakor kirándulással folytatódott. Az iskolából nemzeti lobogókkal, menet közben énekelve (Járatok be minden földet; Árpád apánk stb.) vonultak a kútoldali bükkerdőbe, hol hazafias és vallásos buzdító beszédet hallhattak a gyermekek Németh Gyula segédlelkésztől. Itt az Isten segíts, királyok istene című verset Bartalis László VI. osztályos tanuló szavalta el, majd az Isten áld meg s véd hazánkat című ének következett a gyermekektől.

Az ünnepség, amelynek programját a Székely-Udvarhely című újság (1896. II. évfolyam 17. szám. 73 o.) is közölte, este 6 órakor az iskolahelység-

ben való ünnepélyes visszavonulással ért véget.

Lám, lám, kedves falustársaim, őseink is tudtak, annyi gond és bánat közt felemelően ünnepelni!

Mihály János

Idegen földben nyugszanak (VI.)

A második világháború alatt, a hadifogoly-táborokban vagy különböző csatátereken elesett lövéteiek névsora (m. j.)

I. Név: Péter Ferenc
Rendfokozat: honvéd
Csapattest: 15. szé. hő. zlj.
Születési év: 1925.
Születési hely: Szentkeresztbánya/Lövete
Megye: Udvarhely
Anyja leánykori neve: Ladó Margit
Esemény: eltűnt.
Esemény dátuma: 1944. 09. 03.
Esemény helye: Gyímesbükk
Fogság helye: é. város 2984.
Temetés helye: Temesvár, katolikus temető.

II. Név: Orbán Lajos
Apja neve: Orbán Károly
Rang: szakaszvezető
Egység: 5 rota, 21 p. d.
Születési idő: 1916.
Születési hely: Lövete
Megye: Udvarhely
Fogságba esés dátuma: 1944. 08. 16.
Fogságba esés helye: Szalárd.
Fogság helye: I. 211.
Elhalálozás dátuma: 1945. 01. 29.
Temetés helye: kl. tábor 211 kv. 13. m. 22.

Pedagógiai lexikon

Kalandvágy

A kalandvágy nem más, mint az újra, a váratlanság okozta kellemes feszültségre való vágyódás. A gyermeket tapasztalatlansága, friss érdeklődése, élénk képzeletvilága, mozgékonyága még a felnőttél is sokkal erőteljesebben ösztönzi a világ felfedezésére, a váratlan élmények keresésére.

Már az egészen kicsi, alig járni tudó gyerek szeret elbarangolni: szüntelenül szemmel kell tartani az utcán, a parkokban. Az óvodás és a kisiskolás gyermek is gyakran okoz aggodalmat a szülőknek, mert nem jár haza időben, elbámészkodik valamin, ami az újdonság varázsával hat rá. Mindez a kalandvágy előfokainak tekinthető. Az igazi kalandvágy azonban legtöbbször a pubertás korszakában tör fel a gyermekekben. Ez az a szakasz, amikor a kalandos regényektől és a filmekről mindennap valamilyen új élményt vár, ezek mindennél jobban érdeklik.

A világ hirtelen kitágul előtte, megszedül távlataitól, szeretne önálló, független lenni, minden nap valamilyen izgalmas élményt átélni. Kalandos terveket sző, például otthonról elszökni, de szerencsére ritkán viszi keresztül a terveket. Rendszerint megelégszik a feltűnő hajvisellett, ruházkodással, egy-egy házibulival, a szülők által nem ellenőrzött társas kapcsolatokkal, ami megadja számára a kaland illúzióját. A kalandvágy szélsőséges, káros megnyilvánulásai főként azoknál a serdülőknél tapasztalhatók, akik a szüleikkel rossz kapcsolatban vannak, ahol szülők és gyermekek kölcsönösen egymást okolják az érzelmi eltávolodásért. Az is megtörténik, hogy a ser-

dülőben nem alakult még ki a magasabb eszmények iránti vonzódás, s így a serdülőkori energiafelesleg negatív irányba lendíti.

András Magdolna óvónő

Keresztrejtvény

Az alábbi keresztrejtvény megfejtései a vízszintes 1. és 32. sorokban találhatóak. A két sorban két olyan tárgy neve van elrejtve, amelyek egykor a lövétei menyasszony hozományába tartoztak. Aki részt vett a falutalálkozón szervezett menyasszony-költöztetésen, az mindkettőt láthatta.

Vízszintes: 10. Oroszlánnév. 11. Kürtös őszünk. 12. Azonos betűk. 13. Csaba királyfi apja. 14. Nehéz fém. 15. Csigafaj. 16. Személyes névmás. 17. Fejetlen hello! 19. Tonna. 20. Spanyol autójelzés. 21. Ésszel felfogót. 22. Olasz autójelzés. 23. Becézett Mária. 25. Tíz angolul. 27. Sovány, csontos ember jelzője. 30. Én és te. 31. Elektron.

Függőleges: 1. Vágószerszám. 2. Szirén. 3. Zoltán feje! 4. Múlt idő jele. 5. Maros testvére. 6. Szövőszék kelléke. 7. Hön..., várva-várt. 8. Színültig.

9. ...-bala. 13. Egyik földrész. 18. Némán lát! 19. Serdülön. 20. Koca. 21. Sárkul a búza. 24. Távolra mutató szó. 26. Ama párja. 28. Földet forgat. 29. Üresen ráz! 33. Tárgy ragja.

A.M.

Tízórainézőben

(folytatás a 2. oldalról)

Fennáll a gyanú, hogy lebomlásnál megterheli a májat. Érzékeny embereknél - különösen az aszpirin-allergiásoknál - allergiát (asztmát, csalánkiütést) okozhatnak.

A citrusfélék tarosítószerai: bifenil (difenil) E-230 és orto-fenilfenol, ortoxenol (E-231) is óvatosságra intenek. Ezek is tartósítószer, térfogatnövelők. Hatásuk: gombaölő, gyomirtó, rákkeltő, bőrpanaszokat okoznak. A citrusfélék gombaölő szereit, amelyet legtöbbször kombinálva alkalmaznak. Tulajdonképpen gyomirtóknak számítanak. Az állatkísérletek szerint elősegítik a hólyagrák kialakulását (főleg az E232 és az E233 kombináció). Az E230 adalék már a gyártó üzemekben is több halálesetet okozott.

Vigyázat! A hámozáskor az adalékanyag egy részét ujjunkkal rávihetjük a gyümölcs húsára. Mivel esetenként a narancs, citrom stb. csomagolópapírját is ezekkel az anyagokkal impregnálják, inkább ne engedjük a gyereket a csomagolópapírral játszani!

A sort bizonyára lehetne folytatni, de ennyi is elég ahhoz, hogy jól meggondoljuk, mit is együnk. Nézzünk utána!

Internetes források alapján összeállította András Mónika

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10				11				
12			13					
14					15			
	16		17	18				19
20		21						22
23	24					25	26	
27				28	29		30	
31		32				33		

Mire jó a dió (juglans regia)?

Terebélyes, 10-20 m magasra felnövő fa, illatos levelekkel. Termése a közismert dió.

A diólevél inozit-, csersav-, juglon- és illóolaj-tartalmú. Teája akár frissen (1 levél 1 csészéhez), akár szárítva (2 levél 1 csészéhez) fogyasztható. Vértisztító, emésztést elősegítő, féreghajtó hatású. Igen jó hasmenéses gyermekeknek (1-2 csészényi naponta). Gyomor- és bélbetegségek esetén 10-20 gramm diólevelet 1 liter forralt vízben áztatva, leszűrve készítsük el a teát, és reggel fogyasztuk kis cukorral vagy mézzel édesítve.

A dióburkot, mely sötétbarna, fanyar ízű, megszáradás után kell gyűjteni, amikor már leválik a dió terméséről. Többek között hidrojuglont és emulzint tartalmaz. Csontmegbetegedések (pl. angolkór kiegészítő kezeléseként) és általános gyengeség esetén 1-1 csészényi tea formájában, szemgyulladás és fogínybetegségek, foglazulás esetén külsőleg, öblögetőként használatos. A dióburok teája is fogyasztható gyomor és bélbetegségek, hasmenéses betegségek, sőt higanymérgezés, főleg higany okozta bőrelváltozások esetén.

A dió levele júniustól októberig gyűjthető, termése augusztus végén vagy szeptemberben kezd hullani a fáról. A dió termése is jó vérszegénységre, sápadtságra, de persze nagyon finom süteményekben, vagy csak nyersen fogyasztva is.

Miklós Emilia

Lövétei tájszavak IX.

Mihály János gyűjtéséből

cukk - fonó
csendített - esti harangszó
csitiri - bontott alkatrészekből házilag összeszerelt jármű
epör - eper
gaj - göröngy
gyúródik - tolakodik
hetel - sokáig elül valahol
hóbelevánc - cókók, holmi jókor - korán reggel
mána - málna
skatulya - kis doboz
sumák - sunyi, alattomos ember
tepelák - ügyetlen, balkezes

Pro vagy Kontra Lövéte?

Érdekes fejleményről szerezhattünk tudomást a Lövétei Kiáltó 2006. júniusi számának második oldalán, a Tanácsülés című cikkben. Nyilvánvalóvá vált, hogy léteznek olyan személyek községünkben, akik bár közeleti személyek és fenn hirdetik, hogy tevékenységükkel a közösséget szolgálják-csak bizonyos "szolgáltatások" (nevezzük így) ellenében hajlandóak visszalépni egy olyan licittől, amelynek tárgya egy épület. Mégpedig egy olyan ingatlan, amely stratégiai szerepet játszik a falu életében, ahol majd könyvtár, teleház vagy egyéb közhasznú intézmény működhetne. Szégyenteljes dolog, hogy ilyen emberek vállalhatnak közeleti szerepet és ör-

vendenek népszerűségnek. Sőt, olyan is van, aki olyan egyesület vezetője, mely egyesület Lövétéért volt létrehozva. Hangsúlyozom, hogy LÖVÉTÉÉRT. Idézve egyik tanácsos kollégámat "disznóság ez az egész", mindegy, hogy ők kérték azt a bizonyos szolgáltatást, vagy felajánlották nekik. Ha ők kérték, arra a szégyen szó enyhe kifejezés, ha meg elfogadták a felajánlást, az még az előzőnél is rosszabb. Arról is van tudomásunk, hogy volt még két vállalkozó, akik szintén tervezték az épület megvásárlását, de elálltak szándékuktól, amikor értesültek arról, hogy a Polgármesteri Hivatal is ugyanezt tervezi. Ez mi, ha nem a közösség javára való lemondás?

Eme rövid cikkel nem szándékom érzelmi viharok korbácsolása, de úgy gondolom - a fenyegetések ellenére is -, hogy joga van tudni minden lövétei lakosnak azokról az ügyletekről, amelyet nem pontosan közöl a helyi sajtó.

Ezek után mindenki vonja le a saját maga következtetését. Azt hiszem ez az ügy precedensértékű Lövéte közigazgatási történelmében. Tudom, hogy az érintett személyek nem fognak úszni a boldogságban, ha ez a cikk megjelenik, de talán ezt sem nehezebb elfogadni, mint azt a bizonyos "szolgáltatást".

Török Sándor
tanácsos

Szerk. megj.: A cikk az érintetteknek szól.

Kiadja a Lövétei Ifjak Egyesülete
a Lövéte Közbitokosság,
Lövéte Község Önkormányzata
és a Select Mettemplast kft.
támogatásával
Nyomja a ROTAPRINT nyomda.

**A szerkesztőség nem
minden esetben ért egyet
a cikkek tartalmával!**

Szerkesztőség: András Mónika, András Kinga, Lázár László, Mihály János
Munkatársak: Lázár Béla, András Magdolna